

में.ए.एन.के फार्मा प्रा.लि., बोईसर जि.पालघर या कारखान्यात दिनांक ११.०१.२०२० रोजी झालेल्या अपघाताबाबत सखोल चौकशी व अशा घटनांची पुनरावृत्ती होवू नये या करीता समिती गठित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक - एफएसी-२०२०/प्र.क्र.०७/कामगार-४
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : १५ जानेवारी, २०२०

प्रस्तावना :-

तारापूर औद्योगिक वसाहतीमध्ये कार्यरत असलेल्या में.ए.एन.के फार्मा प्रा.लि., प्लॉट नं.एम-२, बोईसर, जि.पालघर या कारखान्यात दिनांक ११.०१.२०२० रोजी संध्याकाळी ०७.०० वाजण्याच्या सुमारास ऑर्थोक्लोरो बेंझॉइक ॲसिडचे प्रायोगिक तत्वावर उत्पादन चालू होते. त्यासाठी ऑर्थोक्लोरो टॉलविन या रसायनामध्ये नायट्रीक ॲसिड या रसायनांचे मिश्रण करून नायट्रेशन या अभिक्रियेद्वारे उत्पादन चालू होते. सदर प्रक्रिया अत्यंत उष्मादायी (HIGHLY EXOTHERMIC) असल्याने रिॲक्टर मधील दाब प्रमाणाबाहेर वाढून प्रचंड स्फोट (EXPLOSION) झाला. या दुर्घटनेत ३ कामगार व अन्य ५ व्यक्ती असे एकूण ८ व्यक्तींचा मृत्यू झाला असून कारखान्याच्या संचालकासह ७ व्यक्ती जखमी झाल्या आहेत. सदर कारखान्याच्या इमारतीचे मोठ्या प्रमाणात नुकसान झाले आहे. व या स्फोटाच्या घटनेमुळे कारखान्यातील संयंत्राचा काही भाग कारखान्याच्या बाहेर फेकला गेला आहे. सदर दुर्घटनेची व्याप्ती ही मोठ्या स्वरूपाची असून सदर दुर्घटनेची कारणे शोधण्यासाठी चौकशी समिती गठित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. याबाबत पुढीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात येत आहे.

शासन निर्णय :-

तारापूर औद्योगिक वसाहतीमध्ये कार्यरत असलेल्या में.ए.एन.के फार्मा प्रा.लि., प्लॉट नं.एम-२, बोईसर, जि.पालघर या कारखान्यात दिनांक ११.०१.२०२० रोजी संध्याकाळी ७.०० वाजण्याच्या सुमारास रासायनिक प्रक्रिया सुरु असताना प्रचंड स्फोट झाला. सदर घटनेची व्याप्ती पाहता त्याची कारणे शोधण्यासाठी सखोल चौकशी होणे आवश्यक आहे. सदर अपघाताबाबतची सखोल चौकशी व अशा घटनांची भविष्यात पुनरावृत्ती होवू नये म्हणून कारखाने अधिनियम, १९४८ च्या कलम ९० मधील तरतूदीनुसार शासनास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारान्वये खालीलप्रमाणे समिती गठित करण्यात येत आहे.

अ.क्र.	पदाधिकारी	समितीवरील सदस्याचे पदनाम
१.	विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग, कोकण भवन, नवी मुंबई	अध्यक्ष
२.	मुख्य अग्निशमन अधिकारी, एमआयडीसी, अंधेरी, मुंबई	सदस्य
३.	संचालक, औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालय, मुंबई	सदस्य सचिव

२. सदर समितीने तारापूर औद्योगिक वसाहतीमध्ये कार्यरत असलेल्या मे.ए.एन.के फार्मा प्रा.लि., प्लॉट नं.एम-२, बोईसर जि.पालघर या कारखान्यात दिनांक ११.०१.२०२० रोजी झालेल्या अपघाताबाबत सखोल चौकशी करून सविस्तर अहवाल एक महिन्यात शासनास सादर करावा. सदर अहवालातील निष्कर्षाच्या आधारे पुढील निर्णय घेण्यात येईल. तसेच भविष्यात अशा प्रकारच्या अपघाताची पुनरावृत्ती होवू नये, याबाबतच्या उपाययोजनां देखील सूचविण्यात याव्यात.

३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०२००११५११५८५७६७१० असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(रा.शा.कौरते)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
२. मा.उपमुख्यमंत्री, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा.मंत्री (कामगार), मंत्रालय, मुंबई.
४. मा.मंत्री (उद्योग), मंत्रालय, मुंबई.
५. मा.मंत्री (पर्यावरण), मंत्रालय, मुंबई.
६. मा.राज्यमंत्री (कामगार), मंत्रालय, मुंबई
७. मा.राज्यमंत्री (उद्योग), मंत्रालय, मुंबई
८. मा.राज्यमंत्री (पर्यावरण), मंत्रालय, मुंबई.
९. अपर मुख्य सचिव (महसूल), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१०. प्रधान सचिव (कामगार), उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२
११. प्रधान सचिव (उद्योग), उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२
१२. प्रधान सचिव (पर्यावरण), पर्यावरण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१३. आयुक्त (कामगार), कामगार आयुक्तालय, कामगार भवन, बांद्रा (पू.) मुंबई-५१.
१४. विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग, कोकण भवन, नवी मुंबई
१५. संचालक, औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालय, मुंबई.
१६. उप सचिव (कामगार-४), उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.
१७. मुख्य अग्निशमन अधिकारी, तारापूर एमआयडीसी, जि. पालघर
१८. निवड नस्ती (कामगार-४)